

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМ. МАКАРОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
Протокол № 2 від 25.01.2019

Введено в дію наказом ректора
№ 55 від 15.03.2019 року

Ректор НУК

Грушляков

Голова Дубовий О.М.

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність
у Національному університеті кораблебудування
імені адм. Макарова

1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1.1. Положення «Про академічну доброчесність у Національному університеті кораблебудування імені адм. Макарова» (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42. Академічна доброчесність), Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Статуту Національного університету кораблебудування імені адм. Макарова.

1.2. *Академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2. ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними та науковими працівниками Національного університету кораблебудування імені адм. Макарова (далі – НУК) передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Порухенням академічної доброчесності вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти.

4. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Науково-педагогічні працівники (НПП) НУК, співробітники, що здійснюють освітню та наукову діяльність, здобувачі вищої освіти всіх освітніх ступенів та форм навчання, докторанти та аспіранти несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, порушення загально прийнятих правил цитування.

4.2. Всі навчально-методичні та наукові роботи (у т.ч. дисертаційні роботи) НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти розміщуються в репозиторії НУК та підлягають перевірці на наявність плагіату.

4.3. З метою самостійної підготовки здобувачами вищої освіти всіх форм навчання магістерських і дипломних робіт (проектів):

- захист магістерських і дипломних робіт (проектів) здійснюється публічно;
- магістерські і дипломні роботи (проекти) здобувачів вищої освіти розміщуються у спеціальному розділі репозиторія НУК;
- результати виконання/захисту магістерських робіт обговорюються на наукових конференціях та повинні бути представлені у вигляді тез / наукових статей в університетських та інших наукових виданнях;
- результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти систематично обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків тощо.

4.4. Запобігання порушенню академічної доброчесності в НУК здійснюється шляхом:

- розміщення навчально-методичних і наукових робіт НПП, дисертаційних, дипломних робіт докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти у репозиторії НУК;
- формування, видання і розповсюдження методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та наукових роботах НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти;
- запровадження в інститутах (на факультетах) спеціальних занять (семінарів) з основ культури наукової ділової мови та академічного письма, на яких акцентується увага на коректному використанні в навчально-методичних та наукових роботах (дисертаційних роботах) НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти інформації з інших джерел, уникненні плагіату, правилах бібліографічного опису джерел та цитувань;
- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання порушенням академічної доброчесності на офіційному сайті НУК.

4.5. Керівники магістерських і дипломних робіт (проектів) в обов'язковому порядку мають ознайомити з цим Положенням здобувачів вищої освіти та на всіх етапах виконання магістерських і дипломних робіт (проектів) контролювати й попереджувати факти порушень академічної доброчесності.

4.6. Завідувачі кафедр в обов'язковому порядку мають ознайомити з цим Положенням науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів.

4.7. Вчені секретарі спеціалізованих вчених рад НУК після прийняття дисертацій до розгляду забезпечують перевірку текстів дисертаційної роботи та автореферату на наявність текстових запозичень через систему перевірки МОН України.

Експертні комісії спеціалізованих вчених рад з використанням даних, які надаються вченим секретарем, вивчають питання про наявність або відсутність у дисертаційних роботах текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело.

Спеціалізовані вчені ради на своїх засіданнях у разі виявлення плагіату приймають рішення про зняття дисертаційних робіт з розгляду або направлення їх на доопрацювання з повторною перевіркою на академічний плагіат.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання.

5.3. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями Університету, що мають бути затверджені Вченою радою Університету та погоджені з відповідними органами самоврядування

здобувачів вищої освіти (студентською організацією, профкомом студентів і аспірантів) в частині їхньої відповідальності.

5.4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається Вченою радою НУК з урахуванням вимог Закону України «Про освіту» та спеціальних законів.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5.5. Форми та види академічної відповідальності НУК визначаються спеціальними законами.

5.6. За дії (бездіяльність), що Законом України «Про освіту» визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.